

onderwerp volledig toe) te wraken, maar al had' zij dit onhandig of onwetenschappelijk verricht, haar arbeid zou minder onaesthetisch geweest zijn dan deze openlijke biecht — want haar advies of artikel zou het zuivere karakter gehad hebben eener formuleerende meening.

Deze poging tot een roman is litterair geheel en al onbewust, zoodat we hier dus feitelijk te doen hebben met een gewone bekentenis die men in het dagelijksch leven meestal voor een enkel vertrouwd hart bestemd houdt. De hartslag van het leed kwam niet in de taal — het verlangen sloeg niet over in het rythme, muziek werd niet geboren uit het aanschouwen van de eigen droeve menselijkheid. Zulk een vrouw moest niet schrijven, zij moest een biechtvader zoeken — dan ontving zij meteen raad en troost — iets wat dit boek haar niet gegeven kan hebben. Want deze bladzijden uitgeschreven leed zullen den scherpen nasmaak der machteloosheid niet wegnemen — integendeel, zij zullen als zoovele huiveringwekkende getuigen blijven van een verleden dat niet beheerscht werd.

Moge Marthe D'aulnay van een welmeenenden geest den raad ontvangen niet meer te schrijven en het leven te aanvaarden in dien zin dat zij haar moederlijk instinct niet hardnekkig en kunstmatig zal trachten te verwezenlijken maar in deemoed haar moederlijke liefde wegschenken aan een wereld die haar behoeft.

J. D. W.

MARTHA DE VRIES, *Mijn Kleuters*, tweede bundel. Bussum, C. A. J. van Dishoeck, 1925.

De eerste bundel van „Mijn Kleuters” besprak ik eenigen tijd geleden in dit tijdschrift en ik uitte toen bezwaren tegen een zekeren overmoed en een zelfvoldaanheid die overal in het werk het hoofd opstaken. Het was of de schrijfster, leidster van een kleuterklasse, telkens wilde vragen: doe ik dat niet aardig, houden de kinderen niet veel van me, heb ik dat niet goed opgelost?

Deze tweede bundel is eenvoudiger van toon — minder zelfverzekerd, minder spring-in-'t-veld-achtig. Deze schetsjes toonen een onderwijzeres die eerlijk en blij met haar kinderen meeleeft. Het is werk in het genre van „Kinderen uit mijn Klas” van de intusschen gestorven A. Cohen—de Vries — maar deze waren vuriger, psychologischer, fantastischer. Vergelijken is echter niet altijd noodig — of eerlijk — iedere menselijke uiting heeft haar eigen kleur, haar eigen accent. Martha de Vries, hoewel zij geen bijzondere schrijfstersgaven heeft, is oprecht en ter goeder trouw — in haar verhalen weet zij het kleine gedoe van het kinderwereldje heel aangenaam en met zekere warmte weer te geven. Hoewel wij geen bewonderaars zijn van het tot boeken verzamelen van zekere welmeenende litteraire paedagogie, lijkt ons dit boekje toch zóó dat het niemand zal schaden en menigeen althans verrijken met wat meer kijk op kinderleven.

J. D. W.